

DE GEKROONDE JAAGSCHUIT OP EEN DOORROKER

door F. Tymstra

Naast de afbeeldingen die de fabrieken zelf uitbrachten, vinden we soms op doorrokers voorstellingen, die op bestelling werden gemaakt.

In de jaren zeventig werd in de nog in ontwikkeling zijnde Bijlmermeer in Amsterdam een doorrokerkop gevonden met de afbeelding van de "Gekroonde Jaagschuit" (afb. 1).

Dit merk werd voor het eerst genoemd in een verkoopakte uit 1836. Echter op het gevelbord van de betreffende firma en ook op de tabaksverpakkingen wordt 1793 vermeld.

In 1844 kocht de toen 32-jarige Pieter Kaag Azn een winkelpand aan het Breed 38 te Hoorn. Op 11 maart 1873 richtte hij samen met zijn broer Ferdinandus een vennootschap onder firma op onder de naam: *Firma P. Kaag Antz, handel in koffy, thee en tabak*. In 1878 werd het pand opnieuw gebouwd naar het ontwerp van de Hoornse architect A.C. Bleijs.

Pieter Kaag overleed op 17 oktober 1885. Het pand is tot 1994 altijd in het bezit van de familie Kaag geweest en de toenmalige handelsbestemming is nooit veranderd. De winkel had een prachtig interieur. In 1994 werd door Henk Kaag, wegens gezondheidsredenen, de winkel aan het Breed 38 alsmede het woonhuis op nr. 40 en het ernaast liggende pakhuis verkocht aan de stichting Stadsherstel Hoorn. Na restauratie verkoopt men er opnieuw koffie en thee. De verkoop van tabak is gestopt.

Afb. 1

Op de doorroker is het volledige beeldmerk te zien door middel van een witte transfer. Onder het merk staat op een brede balk de tekst: **KAAG'S TABAK**.

Deze doorroker is in ieder geval een product uit Gouda. De fabrieken Goedewaagen en Zenith komen in aanmerking gezien de samenstelling en afwerking van de klei.

Afb. 2 Winkelpand van de Gekroonde Jaagschuit aan het Breed 38, Hoon

Foto:

J. van der Meulen

Bron:

Willeke Jeeninga: De Gekroonde Jaagschuit te Hoon. (1997)
Uitgave Stichting Stadsherstel Hoon, Postbus 2240, 1620 EE Hoon

P. KAAG ANTZ.
sedert 1793
HOORN

Afb. 3

Het handelsmerk van de firma Kaag was de Gekroonde Jaagschuit. Op 6 maart 1882 werd het beeldmerk wettig gedeponeerd (afb. 3). De beschrijving luidt als volgt:

Binnen eene geschulpte en uitgewerkte vierkanten lijst met ronde hoeken en in het midden bovenaan van een kroon voorzien, staat op den achtergrond een huis met kerk en toren liggende aan een water waarop zich rechts eene jaagschuit bevindt welke blijkens daaraan verbonden lijn door een paard getrokken wordt dat links op een stuk land loopt en door een man bereden wordt.

Op den voorgrond is links eene mand of korf geplaatst, rechts een zak en in het midden een vat, waaruit van boven tabaksbladen te voorschijn komen en dat aan den voorkant gemerkt is met de letters PK, terwijl het onderste gedeelte bedekt wordt door een golvend lint, waarop gedrukt staat: "De Gekroonde Jaagschuit".

Het merk is in doorsnede zeven centimeter groot en zal worden gebruikt bij de verpakking van : Tabak, Koffie en Thee.

Getekend: Mr. G. H. Bast, advocaat.